

propůjčeného, pouhým vnitřním děním úředním až do té doby, dokud st-l nebyla doručena listina o jmenování ve smyslu § 8 zák. č. 17/20 a to se nesporně stalo teprve dne 11. prosince 1928.

St-l sice ve stížnosti tvrdí, že již ode dne 1. dubna 1927 měl požitky definitivního zřizence a že o jmenovacím aktu resp. jeho schválení zsv-em byl služebně zpraven svým představeným již dne 23. listopadu 1928. Tyto skutečnosti nebyly však uvedeny ve st-lově odvolání k žal. úřadu a nejsou ani patrný ze správních spisů. Žal. úřad neměl tudíž možnosti vzít tyto okolnosti tvrzené teprve ve stížnosti k nss, za podklad svého rozhodnutí, pročez musil také nss, jsa vázán ustanoveními §§ 5 a 6 odst. 1 svého zák., ponechat je mimo úvahu.

Stížnost dále tvrdí, že dekret o ustanovení st-le definitivním okr. zřizencem uznával právně účinným původně i zem. úřad sám, což st-l usuzuje z toho, že onen dekret byl od zem. úřadu vypraven již po dni 1. prosince 1928 a že nebyl ihned jako neplatný sistován. Ani v tom nelze stížnosti přisvědčiti, neboť zem. úřad doručením výnosu zsv-u pouze dokončil úřední akt zsv-em započatý, k čemuž byl povolán tím, že podle § 5 organizačního zák. přešla naň působnost zsv-u, nelze však v pouhém doručení onoho výnosu o sobě spatřovati autoritativní projev zem. úřadu, že akt ten je způsobilý založiti nějaké materielněprávní účinky pro st-le.

Z uvedeného plyne, že dne 1. prosince 1928, kdy se uskutečnil přestup st-le do služby státní, nebyl st-l ještě definitivním zřizencem okresním a že nemohl tudíž do služebního poměru státního přejíti ve vlastnosti zřizence definitivního, nýbrž v tehdejší dosud trvajícím postavení zaměstnance smluvního. K definitivní úpravě st-lova služebního poměru jako zaměstnance státního mohlo pak dojít teprve na základě ustanovení části druhé a části čtvrté vl. nař. ze 7. listopadu 1930 č. 163 Sb., vydaného podle ustanovení § 10 zák. č. 125/27.

Po těchto úvahách nemohl nss nalézt, že žal. úřad posoudil spor po stránce právní nesprávně, uznal-li, že z usnesení osk v H. z 23. února 1927 a ze schvalovacího aktu zsv-u z 23. listopadu 1928 nemůže st-l dovozovati, že jeho služební poměr vůči státu je služebním poměrem definitivním, a zamítl proto stížnost pro bezdůvodnost.

Č. 10.527.

Spolkové právo. — Dávky za úřední úkony:
[* Spolku, utvořenému podle spolkového zákona z r. 1867, nelze předsat dávku za »projednání stanov« podle položky 46 tar. B dávkového řádu č. 254/1926, jestliže mu nebyla zároveň k jeho žádosti poskytnuta výhoda, aby se spolkovou činností podle projednaných stanov mohl započítati již před uplynutím lhůty § 6 odst. 2 spol. zák.]

(Nález ze dne 10. května 1933 č. 4225.)

V ě c: Spolek »Bund deutscher Hausbesitzervereine« v Ú. proti ministerstvu vnitra (odb. r. Dr. Viktor Haas) o dávku za úřední výkon.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Výměrem min. vnitra ze 13. června 1930 bylo stěžujícím si spolku uloženo zaplatiti dávku 200 Kč podle zák. č. 253/26 a položky č. 46 tar. B vl. nař. č. 254/26 za prozkoumání změny stanov.

Spolek ve stížnosti na nss podané namítá proti platebnímu rozkazu, že na základě cit. položky dávkového řádu nemohla dávka býti předepsána. Nss dal stížnosti za pravdu.

Předpis dávky opírá se o ustanovení dávk. řádu, vydaného vl. nař. č. 254/26, podle jehož položky 46 sazby B má »za projednání stanov« býti vybírána dávka od 30 Kč do 500 Kč. Na základě tohoto předpisu bylo by možno předepsati dávku za úřední úkon jen tehdy, kdyby úřední akt, o který šlo, bylo možno zařaditi pod předpis odst. 1 § 1 cit. zák., podle kterého mohou státní úřady a podniky, pokud vykonávají výsostnou pravomoc, vybírat dávky za úřední úkony ve věcech správních jen tehdy, když a) jde o úkon, který se stal podstatně v zájmu soukromém, nebo b) jde o úkon, jímž uděluje se někomu oprávnění, nebo poskytuje se výhoda ve věcech správních.

Je tedy zkoumati, zda »projednání spolkových stanov« jest úkonem, který buď děje se podstatně v zájmu soukromém, nebo kterým poskytuje se nějaké oprávnění nebo výhoda ve věcech správních, neboť jen za splnění některého z těchto předpokladů byla by vláda zmocněna podrobiti dotčený úkon placení dávky za úřední úkony. Odpověď na tuto otázku hledati jest v právu spolkovém a dlužno na základě předpisu tohoto práva zjistiti, jakou právní povahu mělo »projednání stanov«, jež v daném případě bylo provedeno.

Není sporu o tom, že »projednáním stanov« míněno jest v dávkovém řádu prozkoumání spolkových stanov při zamýšleném utvoření spolku a vyřízení, jehož se proponentům spolku na základě tohoto prozkoumání dostává. V tom směru činiti jest však rozdíl mezi spolky podle cís. pat. z 26. listopadu 1852 č. 253 ř. z. a spolky podle zák. z 15. listopadu 1867 č. 134 ř. z. V daném případě nejde o spolek podle cís. patentu z roku 1852, nýbrž o spolek podléhající ustanovením spolkového zák. z roku 1867, a je tedy uvážiti, zda projednání stanov podle tohoto zákona děje se podstatně v zájmu soukromém, nebo zda projednáním tím uděluje se proponentům spolku nějaké oprávnění nebo poskytuje-li se jim nějaká výhoda ve věcech správních, odůvodňující předepsání dávky podle § 1 odst. 1 zák. č. 53/25.

Podle §§ 4 a 5 spolk. zák. z r. 1867 mají ti, kdo zamýšlejí založiti spolek, oznámiti to předem zem. úřadu případně min. vnitra a předložit spolkové stanovy v 5 exemplářích. Jmenované úřady mohou utvoření spolku zakázati, přiči-li se jeho účel nebo zařízení právnímu řádu, nebo je-li spolek státu nebezpečný. Zakaz musí se státi do 14 týdnů po vykonaném oznámení písemně s udáním důvodů. Nevydá-li úřad zakaz v této lhůtě, nebo prohlásí-li již dříve, že spolek nezakazuje, může spolek započítí svou činnost (§ 7). Z předpisů těchto je patrné, že vznik spolku podle spolkového zákona z roku 1867 není vůbec vázán úředním povolením a že tudíž nemá charakteru úředního povolení ve smyslu § 1 odst. 1 zák. č. 53/25 ani úřední vyřízení, jehož se proponentům spolku o jejich oznámení podle § 4 dostatí může, ale nemusí. Existence spolku

podle spolk. zák. z r. 1867 není vůbec závislá na úředním povolení, ba nevyžaduje ani, aby úřad vzal oznámení proponentů spolku na vědomí. K existenci spolku podle tohoto zák. stačí úplně, když proponenti utvoření spolku příslušnému úřadu ohlásí, a tento v zákonné lhůtě nevydává zákaz podle § 6 cit. zák.

Nelze také mluvit o nějaké výhodě, kterou by úřad poskytoval proponentům spolku tím, že stanovy projedná, neboť, jak právě vyloženo, existence spolku ani na tomto projednání stanov není závislá, a spolek může nabýti právní existence i kdyby úřad předložené mu stanovy vůbec neprojednal. O výhodě dalo by se mluvit jen tehdy, kdyby úřad vyřídil oznámení proponentů spolku před uplynutím zákonné lhůty 4 týdnů za tím účelem, aby vyhověl jejich přání, by se spolkovou činností mohli již před uplynutím této lhůty započítí. O poskytnutí takové výhody však v daném případě se nejedná.

»Projednání stanov« spolku podle zák. z r. 1867 neděje se také podstatně v soukromém zájmu jeho proponentů nebo spolku samého, čehož by případně bylo zapotřebí, aby dávka podle § 1 odst. 1 zák. č. 53/25 mohla býti předepsána, neboť podstatný účel tohoto úředního aktu je ten, aby nenabýly právní existence spolky, jejichž účel neb zařízení by se přičilo platnému právnímu řádu, nebo jež by státu byly nebezpečné. V podstatě jde tedy při projednání spolkových stanov podle zák. z roku 1867 o ochranu zájmů veřejných a nikoliv o ochranu soukromých zájmů budoucího spolku.

Z toho plyne, že dávku za »projednání stanov« nelze ukládati, jestliže se jedná o spolek zřízený podle spolk. zák. z r. 1867 a jestliže oznámení o zřízení spolku nebylo na žádost proponentů spolku vyřízeno před uplynutím zákonné 4týdenní lhůty za tím účelem, aby spolku poskytnuta byla výhoda, by ještě před uplynutím této lhůty mohl se spolkovou činností započítí.

Poněvadž v daném případě došlo oznámení o zamýšlené změně stanov min. vnitra dne 17. května 1930, vyřízení pak tohoto oznámení dostalo se stěžujícímu si spolku teprve po uplynutí lhůty 4 týdnů po učiněném oznámení, nejde zřejmě o případ takové výhody a je proto předpis dávky nezákonný. Z důvodů těch bylo nař. rozhodnutí zrušiti podle § 7 zák. o ss.

Č. 10.528.

Vojenské věci: I. Vojenský gážista nemá právního nároku, aby výrok superarbitrační komise byl přezkoumán zvláštní komisí přimno, zřízenou podle § 31 odst. 7 a 8 superarbitračního předpisu B-X-1. — II. Uchýlí-li se mno — rozhodujíc o nároku na vojenské zaopatřovací požitky — od výroku superarbitrační komise, je povinno postup tento náležitě odůvodniti.

(Nález ze dne 10. května 1933 č. 8182.)

Prejudikatura: Boh. A 8126/29, 9586/31.

Věc: Jan M. v P. proti ministerstvu národní obrany o vojenské výslužné a o představení zvláštní komisí mno.